

Токай Валі

красавік
№4(14)
2005

ільяс

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА

- 2 Жыць стала крыху лепей
- 3 Кола дзён
- 4 Апошні шумны юбілей

- 5 Па тры гады «хімій»
- 6 Ад холаду гінуць каровы
- 7 Анжаліка сямнаццатая

СВАЯ ПРАЙДА

Другая сусветная вайна ідэалагічна замацавала вынікі грамадзянскай вайны на чарговую заваёву нацыянальных акраін імперыі і наступныя чысткі нацыянальных эліт. Злучэнне жалезам і крывёю ў грамадзянскую было завершана айчыннай, калі розныя націі і народнасці СССР зрадніліся пралітай крывёю. Новая гісторычна супольнасць савецкі народ атрымаў свой уласны, наднацыянальны эпас—гісторыю вялікай айчыннай вайны, адредактаваную ў адпаведнасці з камуністычным ідэалагічным канонам.

Гэтая думка сталася добрым адказам (хоць яна і была выказана куды раней) на той нядаўні імперскі віскат сучасных абаронцаў ідэалагічнай цнотлівасці народу ў ягоных поглядах на вайну, што ўшчаяўся пасля афіцыйных заявў шэрагу прыбалтыйскіх палітыкаў пра акупацию Савецкім Саюзам Прывалтыкі. Чаму, маўляў, прыбалты лічаць вызваліцеляў Еўропы акупантамі? Ды таму, што гэтак было насамрэч і нікуды ад гэтага не дзецца. І хіба можна дараваць ім і іхнім нашчадкам зьнішчэнне найлепшых сыноў і дачок народу за ўсю іхнюю невымерную любоў: “за хлеб, за кашу, за волю вашу”. А воля іхняя аплечена, чамусыці, калючым дротам. Аднак хваравітае імперскае здумленыне анік не жадае з гэтym мірыцца. Бацылы імперскасці пазбяўляюць народы і ўрады не толькі аб'ектыўнасці, але і прыносяць ім чарговыя вайны і расчараўаныні з боку тых, каго яны “благодетельствовалі”.

Тое, што нацыянальныя інтэрэсы прыбалтыйскіх народаў заўжды былі далёкія ад інтэрэсаў Расіі, факт ужо, здаецца, відавочны. Але і інтэрэсы беларускага народу не супадаюць і не супадалі з інтэрэсамі імперской Расіі ані цяпер, ані раней. Заціснуты ў мядзвежых абдымках вечнага сяброўства, захапляючыся моцаю свайго сябра тутэйшы чалавек і не заўважае, што пазбавіўся права выбару і сваіх сяброў, і свайго ўласнага шляху, які заўжды важнейшы за ўсіх сяброў сьвету, бо народы прыходзяць не каліяваць, а самавяліяцца. Савецкага чалавека немагчыма пераканаць у тым, што для нацыянальнага чалавека існуе

свая гісторыя грамадзянскай вайны, свая гісторыя айчыннай вайны, свая гісторыя раскулачвання, свая гісторыя жыцця ў мірны час. Ніколі беларус, паляк, латыш, літовец, эстонец, украінец не даруе Расіі ніводнага забітага ці закатаванага свайго брата, бацьку, дзеда, прадзеда. Немцы за сваё варварства каюцца ўжо некалькі дзесяцігоддзяў, рускія пакуль не адчулуі сваёй віны за злачынствы супраць іншых народаў расійскай і савецкай імперыі.

Прыход рускіх у 1772 годзе на Беларусь падзяліў народ на сваіх і чужых і стаўся пачаткам перманентнай грамадзянскай вайны, якая доўжыцца і пасёння то разгараючыся, то суцішваючыся. Тое адбывалася і на Украіне, і ў Прывалтыцы, дзе рэй вяла пятая калёна, якая мусіла асміляваць мясцовае насельніцтва пры дапамозе “вялікай рускай культуры”. Гэтая вялікасць у імперскіх народаў лезе з усіх дзірак, нягледзячы на тое, што культура любога народау заўжды роўная, культуры іншых народаў. Простаяна—іншая. Вось гэтай іншасці і не ўспрымае імперская съядомасць.

Сеньняшняе ж тутэйшае кіраўніцтва паразітуе на савецкім ваенным мінульым, працягвае ствараць скажонае ўяўленыне пра ваенныя падзеі на Беларусі і туую ролю, якая была адведзена ў іх усяму беларускаму народу. Куды прасыцей, а найперш выгодней, скарыстоўваючы замацаваныя ў съядомасці стэрэатыпы, маніпуляваць людзьмі, як тымі магрыянеткамі. Праўда, на жаль, патрэбная пакуль нямногім.

Рэдактар

ПАРТЫЗАНЫ

...Пішуць сёньня повесыці,
раманы,
Усё ж няма ні слова там нідзе,
Каб грудзьмі стаялі партызаны
За растрэляных, за паленых
людзей.

Партызаны ж, тыя партызаны,
Што ім сёлы, енк і боль людскі,
Толькі б мосьцік недзе быў
ўзарваны

Ды ляцелі з рэйкаў цягнікі.
Што для іх адкрытыя магілы,
Дзе за рэйкі кідалі дзяцей.
Не, дзяцей яны не баранілі,
Солтыса забіць куды прасыцей.
Солтыса, які акручваў немца,
Каб ад згубы ратаваць сяло,
Бо куды ж было народу дзецца,
Помачы чакаць адкуль было?
Нашы пушчы—роднае багацце,
Непралазнасць зарасцяя,

балот:

Партызанам ёсьць куды
схавацца,
А куды ж схаваецца народ?
А куды схаваюцца мільёны
У кінутай нашэсьцю старане,
Дзеці ў гэтых сёлах

безбаронных,
Калі ўсе мужчыны на вайне?
Ішлі байцы і, хрышчаныя боем,
Ворага спынялі, як маглі.
Партызаны ж съмерць няслі

з сабою

Зьбітай і апаленай зямлі!
То не подзывіг баявы і съмелы,
Толькі съмех крывавы і пусты,
Наклікаць на сёлы съмерць

умелі,

А самыя шпарылі ў кусты!
Выстаўлялі немаўлят пад
стрэлы,
А слабых жанчын —

пад кулямёт.

Ім за рэйкі дык душа балела,
Не балела толькі за народ!

Ларыса Геніюш.

● З нашага жыція

ЖЫЦЬ СТАЛА КРЫХУ ЛЕПЕЙ, АЛЕ ПЕРСПЕКТИВЫ НАПЕРАДЗЕ НЯМА ЎСЁ АДНО

Старшыня Лятчанскаага с/с. В.Бурдзей, дакладваючы пра стан і разъвіцыцё аб'ектаў сацыяльнай сферы, добраўпарадкаваньне і падрыхтоўку да съвяткаваньне 60-годдзя Перамогі, паведаміў наступныя факты. У межах сельскага савету высілкамі грамадзянаў і чальцоў савету за справаздачны перыяд зроблены наступныя работы. Уздоўж бальшаку В.Лётцы—С. Сяло на працягу 500 метраў ля прыватных пабудоў усталівана драўляная агароджа. У С. Сяле выкананы 2 калодзежы і адрамантаваны адзін. У вёсках Грышаны і Біцялёва на сродкі мясцовых жыхароў адрамантаваны стары і пакладзены новы вадаправод. Такім чынам плануеца вырашыць задачу і ў в. Вял. Лётцы. Наогул жа ў 2004 годзе пакладзена 3,2 кіламетры вадапроваду. Усталяваны 78 кайтэйнероў для збору і вывазу цвёрдых побытовых адкідаў. Парадкуюцца грамадзянскія могілкі, ідзе інвентарызацыя прысядзібных участкаў. Задачаў перад Саветам стаіць шмат і не ўсе з іх вырашаюцца лёгка. Так цяжка

прыцягваць жыхароў да ўборкі тэрыторыі ля прыватных падворкаў і на вуліцах. Ускладняе працу і наяўнасць закінутых і нічыйных пабудоў, забруджаных пад'ездаў, нездавальняючы стан дачных кааператываў. Па-ранейшаму не вырашана праблема вулічнага асьвятлення, вельмі праблематычным застаецца і асфальтаваньне дарожнага палатна, на якое проста няма адкуль узяць сродкі.

Ветэранам вайны, якіх у межах Савету—44, аказваюцца магчымая дапамога: апрацоўваюцца прысядзібныя надзелы, рэмантуюцца жытло.

Нягледзячы на пэўныя намаганьні, вырашыць праблему добраўпарадкаваньня жыцьця вясковага чалавека ў межах існуючага падатковага і адміністрацыйнага заканадаўства, неразвітай грамадзянскай ініцыятывы і шэрагу іншых складнікаў немагчыма ў прынцыпе. Беларусы нават не агучваюць свае памкненіі самім кіраваць сваёй краінай, вёскай, а ўскладаюць гэтую місію на старшыню мясцовага савету, які не мае ані сродкаў, ані сапраўднай улады.

19 траўня садзілі гуркі на сваіх лехах. Хоць не Пахом, але спадзяёмся, гуркі будуть мяхом. На які ж ўраджай разлічваюць рэаниматары піянэрскага руху ў нашым раёне, што ў гэты дзень адзначалі сваё сьвята, сказаць цяжка. Затое можна пэўна сказаць: нацыянальна съядомы, прыстойны беларус ніколі не дазволіць сабе калупацца ў сатлелых парэштках сацыялістычнай міфалогіі і займацца сацыяльнім съпіртызмам, выклікаючы на съвет здані таталітарнага мінулага. Ад словаў “лягер”, “піянэр”, камсамолец” у яго павінна ўзыніцца здаровае пачуцьцё гідоты, як і да любой іншай таталітарнай звязы.

“Дзень піянэрскай дружбы” съяткавалі на базе Ноўкінскага дому культуры. 150 актывістаў бралі ўдзел у гэтым мерапрыемстве. Абычым не зімаліся: знаёмліся, абменьваліся досьведам, ўносілі нават пралановы па ўдасканаленіі сваёй працы, стваралі “банк” праектаў дзейнасці піянэрскіх дружын.

Лепшымі прызнаны піянэрскія дружыны Суражскай, Замастоцкай, Мазалаўскай, Задуброўскай школаў. Мерапрыемства, як і ўсе мерапрыемствы апошняга часу нагадвала

**ВЕЧНА ПАДМАНУТЫЯ
ПАДМАНВАЮЦЬ СВАІХ
НАШЧАДКАЎ**

У раённай газеце “Жыцьцё Прыдзвіння” за 21 траўня гэтага году пад рубрыкай “Неабыякавы погляд” надрукаваны роздум пенсіянэркі О. Токаравай з Лужасна пад назовам “Ревалюцыянер” нам не трэба”. Артыкул сімптаматычны: так бы мовіць, нязмушаны голас чалавека з багатым жыцьцёвым досьведам гучыць перасыярогаю для моладзі, якую так лёгка збочыць з адзіна правільнага гасцінцу на гразкую съязжыну, на якой загразылі ўсе народы Еўропы разам з Украінай ды Грузіяй.

Можна казаць: выбары пачаліся. І распачалі кампанію “людзі далёкія ад палітыкі”, якія пры Лукашэнку сталі відущымі, якія “не успелі” построіць комунізму “в отдельно взятой стране”, бо “добрые” дяді развалі Союз целенаправленымі дзеяніямі”, але зараз ведаюць, як паціху пабудаваць свой уласны справядлівы на ўсе часы свет, дзе ў цэнтры не дэспат Сталін, а такі “просты” і “чэсны” кіраўнік, які дбае пра народ большым пра уласную сям’ю.

Артыкул насычаны цэлым шэрагам міфалагем, якія не ставяцца пад сумнеў іхнімі носьбітамі: “страна удержанасць от экономіческай разрухі”, запад не ўстраівае “незавісімую Беларусь”, “Югославію разбомблі”, “к нам лезут с революціей”, “толкают к беспорядкам”, “столкнулі матушку Россію в яму”. Твор далёкі ад аб'ектыўнасці за-

канчваеца стогнам: “...як бы не тужыліся господін Буш і его “революционеры”, в Беларусі сохраніться стабільность і безопасность”.

Можна было б іранізація з пячорнай съядомасці лукашэнкавых прыхильнікаў, калі яны насамрэч шырыя ў сваіх заблуджэннях, але гэта марны занятаў. Тоэ, што дэзэртентаваныя сучаснасцю старыя шчыра выказалі сваё стаўленыне да Лукашэнкі на рэферэндуме сумняваца не выпадае. Аднак расшыфруем сэнс гэтага стаўленыня. Значная частка насельніцтва Беларусі не ўстане ўспрыняць новыя грамадска-палітычныя каштоўнасці. Напалоханыя вялікай вайной да канца сваіх дзён, яны ўспрымаюць сучасныя падзеі толькі праз прызму варожага стаўленыня ўсіх дзяржаваў (акрамя Рәсей) да беларусаў. Любая змены яны атаясамляюць з агрэсіяй, што пасягае ўжо на іхнюю душу і самаробныя думкі. Імкненыне да самаизляванасці ўласцівае ўсім народам, якія щэ не выпрасталіся з цянётаў несвабоды і сялянскага здумленыня. І тоэ, што Лукашэнка паразітуе на гэткіх перакананьнях замест таго, каб пераконваць людзей у каштоўнасцях дэмакратыі съедчыць пра яго, як пра кіраўніка пазамінулага стагодзія.

Які поп, такі й прыход. А яшчэ кажуць: съвіта робіць свайго караля.

С. Горкі.

ДЭЖАВЮ

звычайнае шоў. Конкурс вылучыў найлепшых пачатырох намінацыях: “Самы актыўны і камунікатыўны”, “Таленавіты аратар—ідэй генэратор”, “Лідар піянэр—нашчадкам” прыклад” і “Суперлідэр 2005”. Суперлідэрам стала вучаніца Ноўкінскай СШ Аня Чарнышова. Савет рвённай піянэрскай арганізацыі ачоліла раённы метадыст ЦДТ Юлія Юпатава.

Усё б гэта (і само мерапрыемства, і кур'ёзна-шаблонныя назовы саміх конкурссаў, і вера ў неабход-

насць такой дзейнасці) можна было б успрымаць з лёгкай іроніяй, спісваючы ўсё на дзіцячу недасвідчанасць ці інфантыльную настальгію пераросткаў кіраўнікоў, каб не той уласны савецкі досьвед, які съедчыць пра адварот-пае—любая таталітарная секта (а піянэрская арганізацыя такой і зьяўляецца) з яе сакральна-шаманскаі маніпуляцыямі і мерапрыемствамі мае на мэце закабаленіне дзіцячай съядомасці з яе далейшым замбаваньнем на карысць аўтарытарнай улады.

Любая ідэалагічныя дзяржаўныя дзіцячыя арганізацыі павінны быць забаронены, як зъявы недапушчальныя ў любой дэмакратычнай дзяржаве.

КОЛАДЗЕНЬ

Травень прайшоў пад знакам святкавання 60-годдзя перамогі і заліўных халодных дажджоў, якіх было вельмі багата. Адметным знакам месяца магчыма таксама лічыць і узрастанне пераследу іншадумцаў у краіне: распачаўся працэс над Міколай Статкевічам і Паўлам Севярынцам, якія былі ў першых шэрагах нязгодных з вынікамі сумнавядомага каstryчніцкага рэфэрэндума; чарговыя судовыя прытэнзіі выказаны да газеты "Народная воля"; адбыліся выключэнні з навучальных устаноў актыўістамі "Маладога фронту" у Жодзіна і адпаведная галадоўка пратэсту моладзі; пачаўся судовы працэс супраць рэдактара незалежнай газеты "Барысаўскія наўіны" Анатоля Букаса; папярэджана кіраўніцтва партыі БНФ аб хуткім высяленні з офісу на Варвашэні. Усё гэта укладваецца ў пэўную логіку дзе-

янняў уладаў — падаўляць усе кропкі іншадумства, запалохваць грамадства.

І таксама лейтматывам гучалі уладныя запаўненні аб тым, што на Беларусі развалюцыі не будзе. Гэтая запаўненна гучалі так часта, што скпалася уражанне, што улады вельмі запалоханы развіццём падзеяў на постсавецкай прасторы. Самым галоўным ворагам адназначна выдаваліся ЗША. У гэтым кантэксце сапраўднай "вуткай" выглядае паведамленні СМІ канца красавіка аб магчымай сустрэчы Лукашэнкі і Буша у Москве 9 мая. Міжтым справа дайшла да таго, што Аляксандра Лукашэнкі не аказалася на святочным парадзе ў Москве, дзе былі кіраўнікі больш 50 краін свету. Вось і кажы пасля гэтага, што мы разам з расіянамі і украінцамі вынеслі галоўны цяжар Айчынай вайны. Тым больш, што ў працмове Пуціна наша краіна і не

ўзгадвалася.

Травень стаў таксама месцам працягу працы па дабраўпарадкаванню на зямлі. Вядзецца гэта праца з паказушных мэтаў — як мы будзем выглядаць перад семінарыстамі. І наводзіцца парадак на трасах праезду эккурсантаў. Міжтым людзі паспальтыя жадаюць перш за ўсё нармальнага праезду да сваіх дамоў і справядлівага укладання сродкаў у рамонты вуліц, дарог, дамоў. Толькі ў бюрократычным рэгіяне галасы простага люду не чуваць — яго інтарэсы пераважна прадстаўляюць звычайнія чыноўнікі, што пад каўпаком у кіраўніка вертыкаль. А як вертыкаль кіруе, магчыма да ведацца з падборкі матэрыялаў з Віцебшчыны аб якіх распавядала на радыё "Свабода" Браніслава Станкевіч.

Леанід Гаравы.

АНАТОЛЬ ЛЯБЕДЗЬКА: ЗЬВЕСТКІ ПРА ЗБРОЮ АПАЗЫЦЫІ – ГЭТА ЧАРГОВАЯ ПРАВАКАЦЫЯ

Алег Грузьдзіловіч, Менск. "Чарговай правакацыяй" назваў лідэр АГП Анатоль Лябедзька кампанію, якую разгарнулі дзяржаўныя мэдыі вакол зброі, якую знайшлі пад Менскам і Берасьцем. Між тым, афіцыйныя кіраўнікі ў міліцыі і КДБ гэтых зьвестак не пацвярджаюць.

У Міністэрстве ўнутраных справаў дагэтуль не пацвердзілі зьвестак, якія распаўсюдзілі агенцтва "Інтэрфакс" 13 траўня адносна магчымай прыналежнасці зброі, знайдзенай пад Менскам і Берасьцем.

Паводле "Інтэрфаксу", пра тое, што зброя, магчыма, належыць апазыцыі, нібыта паведамілі съледчыя з міліцыі, якія распсыльвалі зьвесткі кримінальнай справы. Міжтым, і сёньня, 16 траўня, у прэсавай службе МУС не пацвердзілі гэтых падаўрэнняў.

"Самі факты ёсьць, яны распсыльвалі апазыцыі, але прывязваць гэта да апазыцыі... У мяне пакуль ніяма зьвестак, чыя гэта зброя", — сказаў супрацоўнік прэсавай службы МУС Віктар Новікаў.

Кіраўнік цэнтру сувязяў з грамадзкасцю КГБ Валер Надтачаеў таксама не съпяшаецца з высновамі. Ён заявіў Радыё Свабода, што справы яш-

чэ не распсыльвалі, таму немагчыма казаць пра прыналежнасць знойдзенай зброі.

Між тым, беларускія дзяржаўныя мэдыі ўжо некалькі дзён паведамляюць пра тое, што беларуская апазыцыя нібыта заўвела ў краіну зброю. Дзяржаўнае тэлебачанне ілюструе гэтыя заявы кадрамі, на якіх дэмансіруюцца вялізныя арсэналы. Пры гэтым спаслаўцца на зьвесткі, распсыльваныя агенцтвам "Інтэрфакс".

Я спытаўся кіраўніка беларускага бюро "Інтэрфаксу" Вячаслава Зяньковіча, ці можа ён называць кіраўнікі, якія б пацвердзілі зьвесткі апазыцыі, адмовіўся размаўляць, спаслаўшыся на забарону начальства.

Старшыня Беларускай асацыяцыі журналістаў Жанна Літвіна мяркуе, што ў Беларусі распачатая чарговая кампанія

ачарнення апазыцыі, а некаторым журналістам загадана яе абслугоўваць. Між тым, Жанна Літвіна не здымае адказнасці і са сваіх калегаў:

(Літвіна:) "Усё залежыць ад сумлення. Калі сеў перад мікрофонам ці тэлекамэрой, рыхтуеш інфармацыю і передаеш яе рэдактару — у першую чаргу трэба кіравацца сумленнем. Каля яго ніяма, тады ніяма... Тады пакутуе грамадства".

Лідэр Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька лічыць, што міліцыя ці КДБ маглі блёгка высыветліць, каму належыць знойдзеная зброя, запісавшы на відэа тых, хто карыстаецца сковамі зброі. Тоё, што гэта не было зроблена, на думку Анатоля Лябедзькі, пацвярджае правакацыю супраць апазыцыі.

(Лябедзька:) "У гэта могуць верыць толькі пэнсіянэры. Бо пасля таго, што ім паказалі на гэтыя выходныя, яны пайшлі ў аптэку купляць валідол".

СУД НЕ ЗАДАВОЛІУ ПАТРАБАВАННЯУ ПРЫЗНАЦЬ НЕЗАКОННЫЙ ЗАБАРОНУ МІТЫНГА ГАРВЫКАНКАМАМ

Спачатку выканкам дазволіў, а потым забараніў правядзенне мітынгу супраць падвышэння камунальных плацяжоў, увядзення прымусовых контрактаў. Спаслаўся на тое, што арганізаторы парушылі закон пра масавыя мерапрыемствы — расклейлі ў горадзе афіцыйныя мітынгі яшчэ да атрымання дазволу. Афіцыйныя мітынгі да таго ж нібыта не адпавядалі замоўленай мэце мітынгу і выпушчаны былі з парушэннем закона пра друк ды іншыя сродкі масавай інфармацыі.

Суддзя Віктар Казачок у сваім рашэнні па сутнасці патрабаваў забарону мітынгу.

Юрист Аляксандар Лашук, які назіраў за судовым працэсам, лічыць рашэнне суду неабгрунтаваным:

(Лашук:) "Мітынгавыя факты насяльніцтва парушэння закона з боку арганізатораў мітынгу. Па-другое, санкцыі сапраўдныя прымалі пастанову наконт грыпу, але ніводнае мераприемства ў той час не было адменена. Відавочна, што ніякіх прававых аргументаў нямаўня ў не дазваляць мітынг гарвыйканкам ня меў. А гэта азначае, што і цяперашніе рашэнніе суду ня мае пад сабою ніякіх юрыдычных падставаў".

Казімер Яноўскі.

АПОШНІ ШУМНЫ ЎБІЛЕЙ

СССР не любіў успамінаць пра сваю віну перад народам. Але мы павінны нястомна нагадваць і пра «Мы за ценой не постоім», і пра «новы Берасьцейскі мір», які Сталін хацеў заключыць з Гітлерам.

Піша Анатоль Сідарэвіч.

З 60-годзьдзя завяршэння Другое сусветнае вайны яны выціснулі ўсё, што маглі. Хлусілі не чырванеючы. Што ні тэзіс, то стары прапагандысцкі штамп. А галоўныя тэзісы былі: на змаганье ўстаў увесь савецкі народ; вайна згуртавала народы Савецкага Саюзу; Савецкі Саюз адзін перамог Нямеччыну.

Як увесь савецкі народ устаў на змаганье з нацыстамі, съведчыць адна лічба: у гітлераўскіх вайсковых структурах кожны пяты быў з савецкіх грамадзян.

Як вайна згуртавала народы СССР, мы ведаем з гісторыі высылак немцаў Паволжжа, чачэнцаў, калмыкаў, крымскіх татар... З гісторыі масавых дэпартацый насельніцтва Балтыі і Заходняе Украіны. З гісторыі масавых уцёкаў на Захад мільёнаў людзей з Беларусі, Дону, Кубані...

Съцвярджаць, што СССР перамог Нямеччыну, можа толькі той, хто нічога ня чую пра лэнд-ліз, Аб'яднаныя Нацыі і Другі фронт. І адкрыўся ён ня ў чэрвені 1944 году ў Нармандах, як пішуць у падручніках, а ў час бітвы пад Сталінградам: тады брытанцы пачалі бамбардзіроўкі Нямеччыны, а разам з амэрыканцамі — бітву за Паўночную Афрыку. У ліпені 1943-га (ішла Курская бітва) яны былі на Сыцыліі. А праз два месяцы Італія капітулявала, і Гітлер мусіў накіраваць на Апэнінскі паўвостраў не адну дывізію.

Разумеючы фальшывасць тэзісу «СССР перамог Нямеччыну», яны спрабуюць падмяніць яго яшчэ адным фальшывым тэзісам: «Савецкі Саюз зрабіў самы важкі ўклад у перамогу над Нямеччынай». На якіх вагах гэта ўзважана і якім мэтрам гэта зьмерана? Мусіць, колькасцю палеглых на той вайне. Але гэта вынік бяздарнае палітыкі сталінскага кіраўніцтва, якое аддало немцам тэрыторыю ад Беластоку да Сталінграду (гнілая царская Расея далей як у Баранавічы іх не пусціла). Гэта вынік бесчалавечных мэтадаў вядзення вайны.

СССР так і ня змог палічыць усіх палеглых і замучаных. Ці гэта не адзнака зняважлівага стаўлення да чалавечага жыцця?

Сталінскія маршалы («Мы за ценой не постоім») клалі на адным квадратным кілямэтры вызваленае тэрыторыі гэтулькі салдатаў, як ніводная армія съвету. А мільёны палонных у першыя месяцы вайны? А панішчаныя заградатрадамі? А забітыя і спаленыя энкаўздыстамі мірныя жыхары Беларусі і Украіны? А мільёны эмігрантаў, якіх таксама запісалі ў нябожыкі?

Сёлета быў апошні усплёск бальшавіцкага патрыятызму. Зрэшты, ён закрануў толькі вярхі грамадзтва і толькі частку ўдзельнікаў вайны. Чым далей ад сталіцы, тым менш было шуму і чаду. Сотні тысяч грамадзян, не мабілізаваных на ўрачыстасці, былі занятыя іншым. Яны пазіралі на неба і ўслухоўваліся ў мэтэапрагнозы: ці хоць пачялее, ці можна сеяць і садзіць на лецішчах і гародах?

Халодная вясна паказала, што наша краіна яшчэ ня выйшла з эпохі натуральнае гаспадаркі, што заробкаў на годнае жыццё не хапае. За 60

паваенных гадоў мы так і не дасягнулі галоўнае перамогі — над беднасьцю.

Настае час развязання з ваенным пакаленнем, якому дзяржава так і не сплаціла даўгі. Застаўцца тыя, перад кім дзяржава вінаватая найбольш. Гэта дзецы вайны. Тыя, каго Сталін і начальнік генштабу Жукаў здалі пад уладу нацыстам. Тыя, хто жыў у зямлянках і карміў вошы, хто цягай на сабе плугі і бароны, каб не памерці з голаду... Ім належыць мэдалі за пакуты.

СССР і ягоныя спадкаемцы не любілі і ня любяць успамінаць пра сваю віну перад народам. Але мы павінны нястомна нагадваць і пра тых, хто давёў да Беластоцкага катла, да Сеніненскай катастрофы бранятанковых войскаў, да Трасцянца і гета... і пра тое, як Сталін хацеў заключыць з Гітлерам «новы Берасьцейскі мір» ды здаць Беларусь Нямеччыне. Калі наша грамадзтва будзе памятаць і думаць найперш пра гэта, тады сапраўды Беларусь стане дзяржава для народу Беларусі.

Анатоль Сідарэвіч,
“Наша Ніва”.

ДЖОРДЖ БУШ: “АДЗІНАЯ ЗЬДЗЕЛКА, ЯКУЮ Я ЛІЧУ НЕАБХОДНАЙ ДЛЯ БЕЛАРУСІ – ГЭТА ЗЬДЗЕЛКА СВАБОДЫ”

Юры Сьвірко, Рыга. Падчас знаходжаньня ў Рызе прэзыдэнт ЗША абмеркаваў са сваімі балтыйскімі калегамі сярод іншых пытаньняў сітуацыю ў Беларусі. Перад прыездам у Москву Джордж Буш паведаміў, што будзе гаварыць пра Беларусь з прэзыдэнтам Pacei Уладзімерам Пуціным.

З'яўтаючыся да прэзыдэнтаў трох краін Балтыі, якія разам зь ім давалі прэсавую канфэрэнцыю, Джордж Буш сказаў:

(Буш:) “Мы мелі сапраўды добрую дыскусію наконт Беларусі. Мы гаварылі пра Украіну, Грузію, Малдову. Мы гаварылі пра Расею, стаункі паміж Балтыяй і Расеяй”.

Першае пытанье на прэсавай

канфэрэнцыі задаў Джорджу Бушу карэспандэнт Літоўскага тэлебачання, і яно гучала так: “Адносна таго, што Вы заявілі нядаўна: што дэмакратычная Беларусь – таксама ў інтэрэсах Pacei. Ці можа быць зьдзелка паміж Вашынгтонам і Москвой, што Расея забясьпечыць не-пераабраныне прэзыдэнта Лукашэнкі ў наступным годзе, а Вашынгтон, у сваю чаргу, будзе заахвочваць і хваліць дэмакратыю там, але заплюшчыць вочы на працяг расейскага ўплыву там?”

Вось што адказаў прэзыдэнт ЗША:

(Буш:) “Цікавае пытанье – ці можна заключыць зьдзелку, каб вызначыць чыйсьці лёс? Я думаю, гэта тое, што мы асуджаем сёньня

– тое, што адбылося з Балтыяй, тыя таемныя зьдзелкі паміж вялікімі дзяржавамі, што прадпісалі народам нейкі спосаб кіраванья. Мы не зьбіраемся рабіць таемныя зьдзелкі. Адзіная зьдзелка, якую я лічу неабходнай тут для людзей – гэта зьдзелка свабоды. Ім трэба дазволіць выказвацца на свабодных, адкрытых і справядлівых выбарах у Беларусі. Што да таго, у інтэрэсах Pacei або не мець дэмакратыю на сваёй мяжы – абсалютна, гэта ў інтэрэсах Pacei, каб яна мела сябрамі й суседзямі дэмакраты”.

Джордж Буш дадаў, што ЗША пашанцавала мець дэмакратыі на сваіх межах, хаяць па нейкіх пытаньнях зь імі не заўсёды ёсьць згода.

РЫГОР БАРАДУЛІН: ЛУКАШЭНКА НЯ МОЖА ТРЫВАЦЬ, ШТО КОЖНЫ ДЗЕНЬ ЕЗЬДЗІЦЬ У ДРАЗДЫ ПА ПРАСПЭКЦЕ МАШЭРАВА, А НЕ ПА СВАІМ

Севярын Квяткоўскі, Менск. Праспект Скарыны – на праспект Незалежнасці, праспект Машэрава – на праспект Пераможцаў. Старабарысаўскі тракт назавуць вуліцай Скарыны, вуліцы Варвашэні, Ерусалімская і Дразда стануцца праспектам Машэрава, а для вуліцаў падшукаюць новыя адрасы. Вось сутнасць указу, падпісанага Аляксандрам Лукашэнкам. Як паставіліся да гэтых зъменаў менчукі?

Народны паэт Беларусі Рыгор Барадулін пераканаў, што асноўная прычна перайменавання галоўных праспектаў звязаная з амбіціямі кіраўніка краіны:

(Барадулін:) «За гэтым стаіць у нашага часовага презыдэнта праста неадольная праца бачыць сябе на белым кані. Ён ня можа трываць, што кожны дзень езьдзіць у Дразды па праспэкце Машэрава, а не па сваім. Ён падспудна думае, што праспект Пераможцаў – гэта значыць яго».

Таварыства беларускай мовы – тая грамадзкая арганізацыя, якая паставіла працягнувае перайменаванне цэнтральных вуліц Менску на гонар нацыянальных герояў. Старшыня ТБМ Алег Трусаў камэнтуе заходы ўладаў:

(Трусаў:) «Казалі, што няма грошай, што трэба добраць пра пэнсіянэраў, вэтэранаў, інвалідаў. Цяпер грошы знайдзеныя – з нашай з вамі кішэні. І велізарныя сумы будуть кінутыя на вецер. Но памяняць напрыклад Францыска Скарыны – гэта шалёныя грошы».

Калі два гады таму да

менскіх уладаў з'явіліся з просьбай назваць адну з цэнтральных вуліцаў імем Быкаўца, паступіла адмова. Маўляй, новыя назвы будуть з'яўляцца толькі ў новых мікрараёнах. Працягвае Алег Трусаў:

(Трусаў:) «Мы былі за тое, каб новым вуліцам надаваць імёны наших герояў. І калі так хацелася перайменаваць, у нас ёсьць вуліца Энгельса, Валадарскага, Леніна, Калініна і г.д. Чамусыці не спадабаўся нават Машэраў. Гэта значыць, што ўлада пачынае мяняць палітыку. І старая савецкая міталёгія ўжо не працуе. І не выпадкова з'явіўся праспект Незалежнасці».

Зрэшты, ёсьць менчукі, якім даспадобы новае разэніне пра зъмену назваў, але большасць паставіліся скептычна. Афіцыйныя мэдіа спасылаюцца на вэтэранаў, якія нібыта папрасілі пра перайменаванні ў презыдэнта Лукашэнкі. Але сярод вэтэранаў вайны вядуцца спрэчкі. Асабліва вакол імя Пятра Машэрава:

(Вэтэран:) «Гэта дарма. Праспект Пераможцаў патрэбны, але Машэрава ня треба было чапаць».

НА МЕНСКІ РЭФЭРЭНДУМ АБ ПЕРАЙМЕНАВАНЬНІ ВУЛІЦ ПРАПАНУЮЦЬ ЧАТЫРЫ ПЫТАНЬНІ

Валер Каліноўскі, Менск. 27 траўня адбылося другое паседжанье грамадзкага аргкамітэту ў справе правядзення менскага гарадзкога рэфэрэндуму дзеля перайменавання А.Лукашэнкам цэнтральных праспектаў і вуліц беларускай сталіцы.

Юрысты падрыхтавалі праекты пратаколу сходу ініцыятыўнай групы, заяваў яе сябраў і звароту ў гарвыканкам. Сход ініцыятыўнай групы мяркуеца пра весьці 13 чэрвеня ў памяшканыні, якое павінны даць гарадзкія ўлады.

У праектах гэтых дакументаў працягнавана на менскі гарадзкі рэфэрэндум вынесці чатыры пытаньні. Першае з іх гучыць наступным чынам: «Ці лічыце вы неабходным з'яўніць ранейшую назву праспекту Ф.Скарыны, які ў адпаведнасці з указам презыдэнта Рэспублікі Беларусь ад 7 траўня 2005 году за нумарам 216 быў перайменаваны ў праспект Незалежнасці?» Астатнія трэћы пытаныні датычацца адпаведна праспекту Машэрава, Старабарысаўскага тракту ды вуліц Варвашэні, Ерусалімской і Дразда (апошнія трэћы разам

былі перайменаваныя А.Лукашэнкам у новы праспект Машэрава).

Кіраўнік аргкамітэту Сяргей Альфер неабходнасць чатырох пытаньняў на рэфэрэндуме патлумачыў юрыдычнымі патрабаваннямі, каб пытаньні, што выносяцца на ўсенароднае абмеркаванне, былі яснымі і адназначнымі. Зь іншага боку, гэта патрэбна і для зручнасці выбарчыкаў, зазначыў спадар Альфер:

Аднак праблема не ў заканадаўчым рэгулюванні, а ў жаданьні ўлады прызначыць мясцовы плебісцыт.

Сяргей Альфер ад імя аргкамітэту запрасіў на паседжанне ініцыятыўнай групы прадстаўнікоў менскіх гарадзкіх уладаў.

ПРАКУРОР ПАПРАСІЎ ДАЦЬ ПА З ГАДЫ “ХІМІІ” ЛІДЭРАМ АПАЗЫЦЫІ

Любоў Лунёва, Менск. Тры гады абмежаваньня волі з адбыцьцём пакараньня на так званай “хіміі” — такое пакараньне папрасіў адвінаваўца для Міколы Статкевіча і Паўла Севярынца. Суд над апазыцыйнымі палітыкамі цягнёцца з 23 траўня. Іх адвінавачваюць у арганізацыі вулічных дэмансстрацый 18 і 19 кастрычніка, у часе якіх нібыта адбываўся масавыя беспарадкі. 24 траўня Міколу Статкевіча арыштавалі на дзесяць сутак за непавагу да суду, бо ён адмовіўся адказваць на пытаньні судзьдзі і ўстаўца перад ім. На знак пратэсту апазыцыянэр трывмае галадоўку.

Прамову прадстаўніка праクуратуры Вадзіма Пазыняка, які папрасіў пакараць Міколу Статкевіча і Паўла Севярынца абмежаваньнем волі на трэх гады, Мікола Статкевіч не пачаў. Яго, як і штодня ад пачатку арышту, прывезьлі ў суд а 10 гадзіне. Ён зноў адмовіўся ўстаўца перад судзьдзём Леанідам Ясіновічам, і амонаўцы зноў вывелі яго з судовай залі.

Мікола Статкевіч заяўві Радыё Свабода, што будзе і надалей трывмаць галадоўку.

(Статкевіч:) “Безумоўна, цяпер у мяне пытаюць

ца адно і тое ж. Але пакуль у Беларусі ня з'явіцца незалежнага суду, мая пазыцыя таксама не зменіцца. Я працягваю галадоўку, і я галадоўкі спыняць ня буду. Я сваёй пазыцыі не мяняю. Адзінае, чаго мне ўдалося дамагчыся: хворага на дызэнтэрью чалавека, які знаходзіцца ў маёй камеры, адправілі ў шпіталь. Калі мне судзьдзя скажа, што ў гэтай краіне з'явіўся незалежны суд, то я спыню галадоўку. Але гэта нерэальнна”.

Павал Севярынец спакойна ўспрыняў прамову

прадстаўніка праクуратуры. Вось як ён пракамэнтаваў гэта Радыё Свабода:

(Севярынец:) “Тры гады “хіміі”, гэта адначасова і спроба прынізіць, і спроба нэутралізаваць перад презыдэнцкімі выбарамі 2006 году як Статкевіча, так і мяне. Але стаўлюся да гэтага спакойна. Турбуе мяне суд Божы, а не чалавечы. Тым больш ня суд гэтай улады. Таму, які б прысудіў, захаваем маральнную гатоўнасць да ўсіх магчымых складанасцяў, з гэтым звязаных. Але ж хацеў бы зазна-

чыць: падчас судовага разгляду гэтай справы стала відавочна, што крымінальная справа развальваецца. Пракурор пачаў адмаўляцца ад кавалкаў адвінавачанья, казаць: “Ну, ня цяжкае злачынства. Цяжка патрабаваць зъняволення”. Па ўсіх яго паводзінах было відаць, што ён шкадуе аб тым, што не ўдалося знайсці крыміналу ў гэтай справе”.

Агалошваньне прысуду адбудзеца 31 траўня.

P.S. Суд прызначыў лідэрам апазыцыі трэћы гады “хіміі”.

У ЗАХОДНІХ РАЁНАХ ВІЩЕБШЧЫНЫ АД ХОЛАДУ ЗАГІНУЛІ ВЫГНАНЫЯ НА ПАШУ КАРОВЫ

Браніслава Станкевіч, Віцебск. Загады выганяць кароў у поле з 9-га траўня паступілі ад раённага начальніцтва, і ў гаспадарках мусілі падпарадкавацца, нягледзячы на тое, што на Мёршчыне тэмпература звычайна да 0 градусаў, а ў Шаркоўшчынскім раёне ўвогуле пайшоў сънег. Цяпер там падлічаюць страты: паводле папярэдніх звестак, у кожным з раёнаў загінулі больш як па трох сотні кароў ды цялушки.

Нечаканае пахаладанье не ўдзень 10-га траўня ў Мёрскім раёне лічаць галоўнай прычынай таго, што ў 5-ці гаспадарках загінулі 360 галоў быдла.

Словам "загінулі" абавязковыя ўсё, што здарылася тут у апошнія суткі – і тое, што, ратуючыся ад ветру і дажджу, цялушки туліліся адна да адной і насымерць душылі слабейшых, і што аслаблыя за зіму каровы пасклізліся і танулі ў перапоўненых водой канавах, і што нават паслья таго, як жывёлу загналі пад дах, частка дойнага статку загінула ад вострых запаленняў.

Страты раённай сельскай гаспадаркі пакуль не падлічаныя, бо некаторую

частку яшчэ жывых кароў пасьпелі адправіць на Мёрскі мясакамбінат, дзе так званы "убойны" цэх працаваў усю ноч навылёт. Сюды ж быў выкліканы і намеснік раённага прокурора Аляксей Лапушынскі, які праводзіць тут праверку, бо факты масавага падзяжу жывёлы сталі вядомыя толькі дзякуючы таму, што супрацоўнік службы ДАІ выпадкова спыніў прычэп з памерлымі цялушки. Правынікі праверкі прадстаўнік Мёрскай прокуратуры пакуль нічога не кажа.

Кіраўнік Шаркоўшчынскага райсельгасхарчу Іван Лайрановіч сцвярджае, што кароў ды цялушки ў гаспадарках гэтага раёну

таксама загубіла выключна надвор'е.

(Лайрановіч:) "Ліш тут дождж, 56 міліметраў за суткі – гэта больш як месячная норма. Паніжэнне тэмпературы было ноччу і сънег, сънег ішоў пяць гадзін."

(Карэспандэнтка:) "А чаго ж кароў пагналі на пашу ў такое надвор'е?"

(Лайрановіч:) "Дык усе гады выганяем такім часам, і проблем не было! А тут вось так атрымалася."

Паводле словаў Івана Лайрановіча, у Шаркоўшчынскім раёне страцілі толькі калі сарака кароў, і тое іх нібыта пасьпелі яшчэ жывымі адвесыці на мясакамбінат у Глыбокае. Хаця супрацоўнікі толькі

аднаго аграрнага прамысловства "Княж" аナンімна кажуць, што ў іх загінулі 87 кароў і 40 цялушки, і вінаваціць у гэтым толькі раённае начальніцтва, якое аддала загад пра пашавае ўтрыманье жывёлы..

Гаварыць пра маштабы страты ўсяе Віцебшчыны чыноўнік абласнога рангу адміністрацыі. Так, намеснік старшыні аблсельгасхарчу Віктар Славецкі паразіў журналістам не ўзынімаць дарма паніку, бо, паводле ягоных словаў, на заходзе Віцебшчыны нічога надзвычайнага не адбылося – ніводная карова не замерзла і ідзе ўсяго толькі плянавая здача быдла на мясакамбінаты.

СЯРОД ДЭМАКТЫВІСТАЎ ВІЩЕБШЧЫНЫ НАЙБОЛЬШ ГАЛАСОЎ АТРЫМАЎ МІЛІНКЕВІЧ

Абласную канфэрэнцыю ў справе вылучэння адзінага кандыдата ад дэмакратычных сілаў было вырашана правесыці ў лесе пад Віцебском, бо правесыці такую імпрэзу ў горадзе тутэйшыя актыўныя палітычныя немагчымым.

Аднак віцебская міліцыя знайшла апазыцыянераў і там. На ціхіх вуліцах прыгараду наўрад ці бачылі калі-небудзь такую колькасць міліцэйскіх машын, як сёньня, і дэлегатаў канфэрэнцыі ў лесе сустрэлі калі двух дзесяткаў міліцыянтаў – з Браслаўскага раённага і абласнога аддзелаў. Начальнік абласнога аддзела аховы праваў парадку Сяргей Іваноў звязаўся спачатку да прэтэндэнта Анатоля Лябедзькі, які прыехаў на канфэрэнцыю першым, з тым, каб усім прысутным было загадана разысьціся, але Анатоль адмовіўся гэта выконваць.

Калі міліцыяны папярэдзілі, што арыштуюць кожнага, хто будзе выступаць з прамовамі, да не-

чага заклікаць або нават прости засыпвае песню "неадпаведнага зъместу", арганізаторы канфэрэнцыі прапанавалі іншы фармат яе правядзення. 109 дэлегатаў падзяліліся на чатыры групы, да якіх па чарзе падыходзілі чацвёра прысутных прэтэндэнтаў на вылучэнне: Сяргей Калякін, Анатоль Лябедзька, Аляксандар Мілінкевіч і Станіслаў Шушкевіч. Яны адказалі на пытанні і падзяліліся сваімі плянамі.

Галасаваньне таксама праводзілася незвычайнім чынам. Калі галасы падлічылі, то высіветлілася, што найбольшым даверам у прадстаўнікоў дэмакратычнага грамадзкасці Віцебшчыны карыстаецца Аляксандар Мілінкевіч, ён набраў 68 галасоў. За Сяргея Калякіна прагаласавалі 53 чалавекі, за Анатоля Лябедзьку – 46, за Мікалая Стакевіча – 39, за Станіслава Шушкевіча – 27, за Мікалая Бусьнюка – 21, за Валерыя Арцішэўскага і Валерыя Грыцука – па 9 чалавек.

НА ВІЩЕБШЧЫНЕ ЗАВЕДЗЕНЫЯ ДЗЬВЕ КРЫМІНАЛЬНЫЯ СПРАВЫ СУПРАЦЬ ЧЫНОЎНІКАЎ

Браніслава Станкевіч, Віцебск. Намеснік старшыні Браслаўскага райвыканкаму падазраеца ў злouжываньні службовым становішчам, а начальнік аўтамабільнага пункту пропуску "Рэдзькі – Ляды", што знаходзіца ў Дубровенскім раёне, на мяжы з Расеяй, знаходзіца пад съледствам за атрыманье буйнога хабару.

Намеснік старшыні Браслаўскага райвыканкаму, які ёсьць адначасова і депутатам райсавету, быў упаўнаважаны кіраваць выкананьнем праграмы будаўніцтва на сяле – звязаўся з атрыманьнем так званих "прэзыдэнцкіх" дамкоў.

Абласная прокуратура завяла супраць яго крымінальную справу за тое, што ён загадваў сваім падначаленым прымасць у якасці гатовых незавершаных

аб'екты, як сказана ў афіцыйнай фармулёўцы прокурора, "з мэтаю даць стансочную спраўвадзачу пра выкананьне высокіх паказынікаў".

Прокуратура лічаць, што ён нанёс істотную шкоду дзяржаве, бо сваім злouжываньнем "падрываваў аўтарытэт і прэстыж дзяржаўнае ўлады". Паводле адпаведнага артыкулу Крымінальнага кодэкса, за гэта чыноўніку пагражае тэрмін зняволенія ад 3-х да 10-ці гадоў.

АНЖАЛКА АГУРБАШ ФІНШАВАЛА СЯМНАЦЦАЙ

Яшчэ напярэдадні ад'езду ў Кіеў Анжаліка Агурбаш гаварыла, з кім зьбіраецца падзяліць "радасць перамогі":

(Агурбаш:) "Ня я еду на "Эўрабачаньне", уся краіна едзе. За мной 10-мільёны народ, які мяне любіць, за мной урад, які дапамагае і ўсё робіць, каб мы максымальна наблізіліся да перамогі. Мы за цаной не пастаем: зробім усё магчымае і, самае галоўнае, немагчымае, каб найлепшым чынам паказаць сябе і зрабіць усё, каб наступнае "Эўрабачаньне" прайшло ў Менску".

Адносаў ўчорашняга выступу Анжаліка Агурбаш былая тэлевядучая Элеанора Язерская наўпрост кажа: Агурбаш перабытала сцэну з поўдывомам.

(Язерская:) "Калі я пачула яшчэ

Ігар Карней, Менск Мільённыя выдаткі на падрыхтоўку да "Эўрабачаньня-2005" ня мелі для беларускай удзельніцы Анжэлікі Агурбаш плёну. Агурбаш паводле вынікаў глядацкага галасаваньня не ўвайшла ў дзясятку лепшых і такім чынам завяршила ўдзел у конкурсе сямнаццатай. Летась беларускі дуэт "Аляксандра і Канстанцін" у паўфінале быў перадапошні.

месяц назад яе песню, я сказала: нічога ў Агурбаш не атрымаецца. Мне было вельмі сумна так думаць, таму што я ўвогуле добра стаўлюся да Анжалікі. Яна прыгожая жанчына, артыстычная. Але на "Эўрабачаньні", перш за ўсё, трэба съпяваваць, а не дэманстраваць дарагі касцюм. Гэтая сукенка, якую шыў хвалёны Юдашкін, на мяне не зрабіла ніякага ўражаньня. За што та-кія грошы? — пэўна, пра гэта думала ня я адна. Песьня для мяне таксама не цікавая. Такіх песен цяпер процыма. Дарэчы, удзельніца з Грэцыі ад гэтай песні адмовілася. Чаму ўзяла яе Анжаліка? Мабыць, та-кія былі ў яе настаўнікі".

Цягам усяго папярэдняга тыдня Анжаліку Агурбаш суправаджала выключна расейская "сывіта": Усе гэтыя людзі ня першы раз прывозяць расейскіх выкананіць на "Эўрабачаньне" (досыць згадаць тых жа Кіркорава і Пугачову) і кожны раз аказваюцца па-за бортам спаборніцтваў. Элеанора Язерская перакананая: у выпадку, калі лепшых вызначаюць звычайнія гладачы, стаўка на вялізныя і "ўсемагутныя" грошы не апраўданая.

(Язерская:) "Паездкі па дваццаці шасьці краінах Эўропы, што арганізаваў яе прад'юсар Філіп Кіркораў — гэта яшчэ ня ўсё. Патрэбен добрыя песенны матэрыял, створаны ў сваёй краіне, і больш прадуманая падрыхтоўка. З Анжалікай Агурбаш адбыўся цікавы, на ўсю Эўропу, эксперымент. Ці можна за вельмі вялікія грошы (раскрутка пацягнула дзесяці на 4 мільёны даляраў) стаць зоркай "Эўрабачаньня"? Аказваецца, немагчыма. А наагул, вельмі сумна".

Як адзначаюць музычныя крытыкі, паводле размаху рэкламнай кампаніі беларускі штаб Агурбаш апярэдзіў усіх астатніх. Дзеля таго, каб аблашчыць публіку, выдалі мільёны асобнікаў кампакт-дыскаў, касэтаў, бэйсболак і маек з выявай беларускай канкурсанткі.

Юры Падольскі, бацька і прад'юсар яшчэ адной беларускі, Наталлы Падольскай, якая выступіць у фінале за Расею, перакананы: адказнасць за паразу Агурбаш мусіць падзяліць ня толькі яе атачэніне, але і высокапастаўленыя чыноўнікі ад культуры:

Радыё "Свабода".

У НАРОЎЛІ ВЫСЯЛЯЮЦЬ НЕПЛАЦЕЛЬШЧЫКАЎ КАМУНАЛЬНЫХ ПАСЛУГАЎ

Казімер Яноўскі, Нароўля. У заражанай радыяцый Нароўлі мясцовыя ўлады распачалі змаганье зь неплацельшчыкамі за камунальныя паслугі. У раённы суд пададзены дзясяткі пазоваў на прымусовае спагнаньне доўгу. Многім жыхарам адключылі ваду. Некаторыя людзі з добраўпрадкаванага жытла пераселены ў "маласямейкі".

Паводле звестак жыльлёва-камунальнага прадпрыемства "Нароўля", больш як 800 жыхароў райцэнтру маюць цяпер запазычанасць за карыстаньне жытлом ды камунальнымі паслугамі. Ня выплачана агулам 126 мільёнаў рублёў. Гаворыць кіраўнік юрыдычнай службы камунальнага прадпрыемства Галіна Сергіенка:

(Сергіенка:) "36 пазоваў мы афіцыйна падалі ў суд на спагнаньне даўгоў за квартплату. Сём пазоваў падрыхтавана ў мяне на высяленьне. Чатыры нашыя пазовы на высяленьне ўжо задаволілі сёлета".

Гутару з пэнсіянэркай Вольгай Спаскай. Рашэннем суду за няўплату яе з дачкой-інвалідам з кватэры ў катэджы на вуліцы Мэліяратараў перасяляюць у камунальную аднапакаёўку на вуліцу Корзуна. Спадарыня Спаская ўжо пакавала клункі:

(Спаская:) "Хата ў мяне непаганая, цёпленька тут. Але цяжка адной. Сто зь лішкам тысяч плаціць за кватэру — пэнсіі не хапае. Газ пакуль не адключылі, а вады ў мяне даўно няма. Тры гады, як ваду адключылі. Цяжка! Пэнсію атрымаю і буду пераяжджаць".

Асноўныя неплацельшчыкі ў

Нароўлі — жыхары так званых "чарнобыльскіх дамоў", перасяленцы з заражаных радыяцый вёсак, а таксама адзінокія пэнсіянэры і беспрацоўныя. Сярод неплацельшчыкаў багата і тых хто працуе, але мае міэрныя заробкі.

(Шугай:) "Квартплата зімою 120 тысяч, а заробак — 150. Як выплачваць і як жыць зь дзецьмі?" — пытаецца санітарка раённага шпіталю, маці траіх дзяцей Святлана Шугай.

Жыхары Нароўлі абираюцца высокімі камунальнымі плацяжамі, адсутнасцю гарачай вады.

ІДЗЕ ВАЙНА ВЯЛІКАЯ

Насельніцтва Беларусі скарачаецца з кожным годам. Ці то вайна ідзе, ці то правініліся людцы нечым перад богам. Тут табе і аб'ектыўныя прычыны—натуральнае скарачэнне нараджальнасці. Ну і само сабой суб'ектыўныя прычыны адыгрываюць немалую ролю.

Тры забойцы абвінавачваюцца па арт. 139, ч.2; пункты.6, 13, 18; арт.189; арт.339, ч.3; арт.172,ч.3. Забойства было здзейсьнена ў кастрычніку мінулага году ў в. Ноўка, дзе мясцо-

выя маладзёны забілі свайго аднавяскойца. Маладыя людзі ўварваліся ў дом Аляксандра, нанеслы яму 29 ударай па тулаву і 7 па галаве, паслья чаго той сканаў у больніцы. Брат забітага Аляксей, які стаў сведкам забойства, цвердзіць пра асаблівую жорсткасць нападнікаў. Тыя былі на добрым падпітку і пра міласэрнасць не думалі. Трэба адзначыць, што браты Дзьміцер і Васіль знаходзяцца на ўліку ў лекара-нарколага.

КУР'ЁЗ НЕВУЦТВА

Па афіцыйных тэлеканалах прайшоў кур'ёзы і разам з тымі знакавы рэпартаж, на які нельга не звязаць увагі. Маладзенкі міліцыянэр, адказваючы на запыт свайго кіраўніцтва, пад час акцыі пратэсту супраць змены назывы пр. Скарыны ўпершыню ў сваім жыцці зачытаў вядомы кожнаму вучню восьмага класу ўрывачак з прадмовы да кнігі “Юдзіф”, што быў надрукаваны на плакаце з выяваю Скарыны: “...Як ад нараджэння звяры, што ходзяць у пустыні, ведаюць ямы свае; птушкі, што лётаюць у паветры, ведаюць гнёзды свае; рыбы, што плаваюць у моры і ў раках, чуюць віры свае;

пчолы і тым падобныя бароняць вулы і свае, — так і людзі, дзе нарадзіліся і ўскормлены, да таго месца вялікаю ласку маюць”. Свой даклад ён скончыў дзяжурнай фразаю:“Як зразумеў?” Вас зразумеў” — пачуў ён у адказ.

Словы былі становіча ўспрынятыя не толькі міліцэйскім дзяжурным, але і многімі з тых, хто слухаў гэты рэпартаж. Рука пісы насамрэч не гараша — адтуль, з вечнасці, Скарына выхоўвае ў сёньняшніх пакаленіях пачуцьцё нацыянальнай гіднасці на вакавы час, у які нам даводзіца жыць.

Ян Ластаўка.

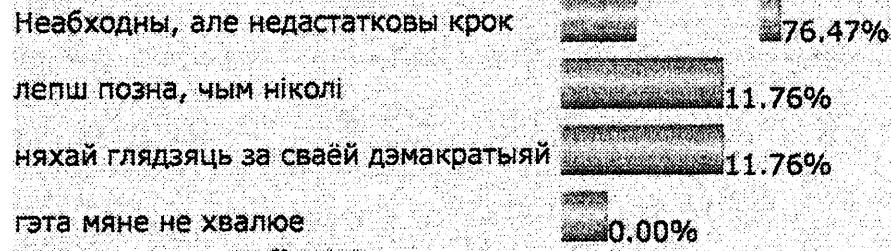
НАШЫ НАВІНЫ Ў INTERNET

Шаноўныя чытачы газеты “Гасцінец” маюць магчымасць пазнаёміцца з нашымі навінамі на інфармацыйным сайце www.hasciniec.org, дзе прадстаўлены матэрыялы выдання ў паўночна-усходній частцы Віцебшчыны з Бешанковіцкага, Гарадоцкага, Віцебскага і Шумілінскага раёнаў. На сайце вядзенца апытанне наведальні-

каў па надзённых праблемах грамадскага жыцця Беларусі, аналітычныя артыкулы сталых аўтараў незалежных СМИ. Для зацікаўленых асоб прадстаўлена інфармацыя пра беларускі аналаг украінскага руху “ПАРА”, які мае назыву “ЧАС” і адпаведны сайт www.svaboda2006.org з яго праграмнымі дакументамі.

Вынікі апошняга апытання на сایце www.hasciniec.org

Як Вы ацэньваеце ўвагу міжнароднай супольнасці на стан дэмакратыі ў Беларусі?

Усяго адказаў: 17

БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

Час	кГц/Хвалі
18.00 – 20.00	9865/31, 15460/19
20.00 – 22.00	6150/49, 9865/31
22.00 – 24.00	7165/41, 9865/31
06.00 – 08.00	6140/49, 7190/41

У праграме:

... навіны зь Беларусі і ўсяго съвету, права чалавека, апазыцыя, улада, родная мова, эканоміка, культура, эміграцыя, праца ....

Сярэдняя хвалі – 521 м (576 кГц).

Адрес: 220005 Менск – 5, п/с 111.

НАСТРОЙЦЕСЯ НА “СВАБОДУ”!

Заснавальнік і рэдактар: Сяржук Салодкі.
Адрес рэдакцыі: г. Віцебск,
3-я Мопраўская, д. 14, тэл. 26-42-02

«ПОКЛІЧ ВОЛІ» КУПОН БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБВЕСТКІ

Запоўніце гэты купон, вышліце па адрадзе: г.Віцебск, 3-я Мопраўская, д. 14 , і мы надрукуем Вашу абвестку (на больш 15 слоў) бясплатна.

Тэкст _____

Адрас, тэлефон _____

Выдадзена пры падтрымцы Віцебскага аддзялення ГА “Фонд імя Льва Сапегі”.
Распаўсюджваеща бясплатна. Наклад 290 асобнікаў.